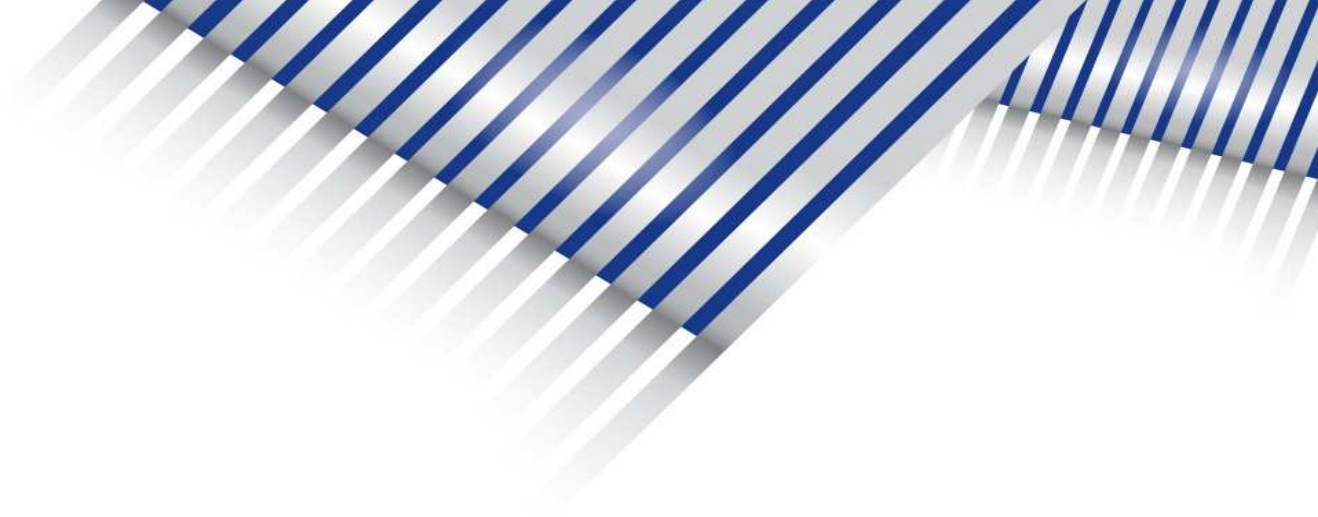

FAVOR

**MAJANDUSAASTA
ARUANNE**

2015

2015 A. MAJANDUSAASTA ARUANNE

ETTEVÕTTE ÜLDANDMED

Äriühingu nimetus	AS Favor
Registrikood	10258449
Juriidiline aadress	Heldri tee 33, 74001 Viimsi vald, Harju maakond, Eesti
Tegevuskohad	Vana-Narva mnt. 30/1, 74114 Maardu, Eesti Jõe 9, Pälli küla, Taebla vald, 90815 Lääne maakond, Eesti
Telefon	+372 634 9200
Faks	+372 634 9201
e-mail	info@favor.ee
Internet	www.favor.ee
Majandusaasta algus	01.01.2015
Majandusaasta lõpp	31.12.2015

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Finantsseisundi aruanne	10
Koondkasumiaruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Omakapitali muutuste aruanne	13
Raamatupidamise aastaaruande lisad	14
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused.	14
Lisa 2 Raha ja pangakontod	22
Lisa 3 Nõuded ostjate vastu	22
Lisa 4 Muud nõuded	22
Lisa 5 Ettemaksed	23
Lisa 6 Varud	23
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed	23
Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	24
Lisa 9 Rendiarvestus	25
Lisa 10 Laenukohustused	26
Lisa 11 Laenude tagatised ja panditud varad	27
Lisa 12 Maksuvõlad	27
Lisa 13 Viitvõlad	27
Lisa 14 Omakapital	28
Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega	28
Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused	28
Lisa 17 Müügitulu	29
Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu	29
Lisa 19 Turustuskulud	30
Lisa 20 Üldhalduskulud	30
Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud	30
Lisa 22 Finantstulud ja -kulud	31
Lisa 23 Sihtfinantseerimine	31
Lisa 24 Tingimuslikud kohustused	32
Lisa 25 Finantsriskide juhtimine	32
Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara	35
Lisa 27 Eraldised	35
Juhatuse kinnitus 2015.a majandusaasta aruandele	36
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	37
Majandusaasta kasumijaotamise ettepanek	38

Tegevusaruanne

Ettevõtte lühitutvustus, põhiväärtused ja eesmärgid

AS Favor on teraslehtmaterjali töötlemise valdkonnas teenust osutav ettevõtte.

AS Favor on asutatud 1990. aastal ning on täna üks suurimaid õhukese lehtmaterjali töötlemisele spetsialiseerunud ettevõtteid Eestis. AS Favor eesmärgiks on täita klientide ootusi kiirelt ja keskkonda säästvalt. Oluliseks koostöö- ja müügiargumendiks on pakkuda usaldustunnet koos teadmisega, et ettevõttelt tellitud toode on kliendi mõistes kvaliteetne ja tarnitakse alati nõutavaks ajaks määratud kohta.

Ettevõtte MISSIOON on sõnastatud järgmiselt:

AS Favor soovib olla edumeelne ja tänapäevane, klientide, koostööpartnerite ja töötajate poolt hinnatud ettevõtte, mille konkurentsieelisteks on kiire reageerimisvõime turusignaalidele ja konkurentidest efektiivsem toimimine/tootmine.

KLIENTIDEKS on oodatud need, kes hindavad aega, on nõus maksma täpsete ja kvaliteetsete teenuste eest.

KOOSTÖÖPARTNERID on need, kes teavad mida tahavad ja väljendavad seda, ei lepi keskmise tasemega.

TÖÖTAJAD on need, kes on orienteeritud õppimisele, arengule ja saavutamisele ning on valmis selle nimel pingutama.

AS-i Favor VISIOON-iks on olla kõrge ettevõtluse kultuuriga ettevõtte. Kultuur on suunatud saavutamisele, kõrgele professionaalsele tasemele ja innovaatlikkusele.

Ettevõtte tegevusstrateegia näeb ette müügimahtude kasvatamist, ekspordi osakaalu tõstmist, liikumist suurema lisandväärtusega ja keerulisematele toodetele, kasumi suunamist valdavalt ettevõtte arengusse.

Ettevõtte tugevuseks peame kiiret reageerimist muutustele ja kõrgendatud nõudmisi enda, tarnijate ja koostööpartnerite arengute suhtes, tagamaks valdkonna arenemist ja ekspordi osakaalu suurendamist.

AS-i Favor põhiliste konkurentsieelistena võib välja tuua järgmised argumendid:

- vastavus ISO kvaliteedijuhtimise standardile ning pidev tegevus tootmise efektiivsuse tõstmiseks ("20 võtme" programm), sellest tulenevalt toodangu kõrge kvaliteet ja tarnetähtaegadest kinnipidamine;
- konkurentsivõimeline hinna-kvaliteedi suhe rahvusvahelisel turul;
- paindlikkus kohandumisel kliendi huvidega (nii hinna kui toodete omaduste osas);
- pikaajaline kogemus ja kõrgetasemelised teadmised omas valdkonnas;
- arvestatavad turuosad ja lai kliendibaas, hästi sissetootatud kaubamärk (Profiline);
- hea ligipääs erinevatele tooraineallikatele, toimiv koostöö tarnijatega;
- pidevalt uuendatav seadmeпарк;
- professionaalne logistika ja hea asukoht oluliste transpordisõlmede suhtes ning sellest tulenevalt kõrge suutlikkus tähtaegadest kinni pidada;
- pidev arendustegevus ja tootmisahela ning -protsesside täiustamine;
- panustamine inimestesse, nende koolitusse ja kvalifikatsiooni tõstmisesse.

Peamised tegevusvaldkonnad, tooted ja teenused

Ettevõttes on moodustatud kolm ärisuunda, mis tegutsevad üksteist täiendades iseseisvate tegevusharudena.

CUTCENTER – õhukese lehtmetsa müük ja tükeldamisteenuste (lehestamine ja ribastamine) osutamine. Ärisuuna põhilisteks klientideks on tööstusettevõtted ja ehitussektor, nende hulgas eelkõige allhankesektoris töötavad lehtmetsa töötlevad ettevõtted; sein- ja katusekatte profiilide tootjad; ventilatsioonikanalite ja -osade tootjad; jahutus- ja kütteseadmete ja -osade tootjad; valgustusseadmete ja -osade tootjad; aparaadiehitajad; põllumajandustehnika ja tehnoloogiliste seadmete tootjad ning transpordivahendite tootjad.

CutCenter'i olulisemateks tuguvõtteks on regiooniti hajutatud hankekanalid, paindlik hinnapoliitika, operatiivne tootmine ja logistika. Enamik valdkonna konkurentide asuvad väljapool Eestit ja on oluliselt suuremad ning tihti seotud mõne konkreetse terasetootjaga. Kuna CutCenter'il puudub tihe seos üksikute terasetootjatega, siis on tema hinnapoliitika üsna iseseisev ja sõltuv eelkõige kliendi soovidest/vajadustest ning turu hinnaliikumistest. Ärisuunal on logistiline eelis Eesti klientide suhtes – madalamad transpordikulud ning parem ülevaade klientide vajadustest.

PROFILINE – ehitusturu tooteseeriade (siseehituse terasprofiilide, metallriplagede) tootmine ja müük. Valdav osa toodetest müüakse ehitusmaterjalide edasimüüjatele. Konkurents nimetatud ärisuunas on tihe, kuna sarnaseid tooteid on turul palju, põhiline konkurentsielis tuleneb paindlikust hinnast, lühikesest ja operatiivsest tootmistsüklist, laia profiilivalikust ning tugevast kaubamärgist. Ärisuuna üldiseks põhimõtteks on mitte konkureerida oma edasimüüjatega, mistõttu müüakse tooteid põhiliselt läbi hulgemüüjate;

- ripplagede müük ja tehniline tugi. Ettevõtte tootevalikus on enamlevinud ripplaetüübid ja materjalid erinevatelt maailma tootjatelt. Klientideks on ripplaematerjalide edasimüüjad, ehitusettevõtted ja kinnisvara omanikud. Konkurentsieliseks võib pidada laia toodete valikut erinevate tootjate ja toote tüüpide lõikes.

METAFORM – kompleksne õhukese lehtmetsa töötlemisteenus (giljotineerimine, stantsimine, painutus, keevitus, koostamine, keemiline eeltöötlus ja pulbervärvimine), eelkõige allhanke tootmisteenuse pakkumine. Tegemist on suurima kasvupotentsiaaliga ärisuunaga, mis on suures osas orienteeritud just ekspordile. Teenust pakutakse erineva tegevusvaldkonnaga tööstusettevõtetele Eestis, Saksamaal, Hollandis, Rootsis, Soomes, , Norras jne. Enamus toodangust läheb kliima- ja jahutusseadmeid, elektriseadmeid, elektroonikaseadmeid ning tööstuslikke suurkõõgiseadmeid tootvatele ettevõtetele.

Põhilisteks eduteguriteks on optimaalne tarneaeg, täpsed tarded, toodete kõrge kvaliteet ja lääne konkurentidega võrreldes madalam hinnatase. Ettevõtte tegeleb pidevalt väärtusahela pikendamise ja uute tootmisprotsesside juurutamisega, mis loob eelduse keerulisemate koostude ja lõpptoodete valmistamiseks ning aktiivseks osalemiseks klientide tootearenduse protsessides.

Lähtuvalt AS Favor valitud valdkonnast ja tegevuse ideest, olla teraslehtmaterjali töötlemise valdkonnas teenust osutav ettevõtte, on äristruktuur üles ehitatud põhimõttel, et väärtusahela erinevates osades valmiks toode või teenus vastavate vajadustega kliendigruppidele.

Ärisuundades CutCenter ja Metaform on müügiprotsess üles ehitatud kliendikeskseks (B2B), Profiline toodangut müüakse peamiselt ehitusmaterjalide hulgemüüjatele.

AS-ile Favor kuuluvad järgmised kaubamärgid: PROFILINE, TEHNIKA JA TOOTMINE, CUTCENTER, EXO, LEDEN.

Ettevõtte omatoodete arendustegevused toimuvad põhiliselt Profiline ärisuunas, et arendada kaubamärgi PROFILINE toodete kasutajasõbralikkust ja tuua turule uusi parandatud kasutusomadustega profiiltooteid. Samuti on 2015. aastal ettevõttes välja arendatud tööstuses ja laonduses kasutatavate Led valgustite tooteperekonnad, mida turustatakse LEDEN kaubamärgi all. Metaformi ärisuunas jätkame uutele klientidele tootmestamisteenuse ja toodete arendusteenuse müüki. Lisaks sellele keskendub ettevõtte kõigis ärisuundades protsesside arendamisele ja efektiivsuse ning tootlikkuse tõstmisele.

Finantsnäitajad

Ettevõtte realiseerimise netokäive aruandeaastal oli 26,80 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2014. aastaga 14,8%. Ekspordi osakaal moodustas ettevõtte käibest 49,4% (2014. aastal 49,0%). Ekspordi osakaalu planeeritust väiksem kasv oli paljuski tingitud lõppklientide poolelt tootmise ületoomisest Skandinaaviast Eestisse ja sellest tulenevalt Eesti-siseste müügiimahtude kasvust ning allhanketööstuse üldisest kasvust Eestis.

Ettevõtte bilansimaht aruandeaasta lõpuks oli 15,02 miljonit eurot (kasvades 2,94 miljonit eurot võrreldes 2014. aastaga). Ettevõtte omakapital oli aasta lõpus 5,03 miljonit eurot (kasvades aastaga 0,68 miljonit eurot).

AS-i Favor majandustegevust iseloomustavad suhtarvud:

	2015	2014
Müügikäibe brutorentaablus (<i>Gross Margin</i>)	15,7%	15,1%
<i>brutokasum / müügitulu</i>		
Müügikäibe puharentaablus (<i>Profit Margin</i>)	3,0%	2,9%
<i>puhaskasum / müügitulu</i>		
Müügikäibe ärientaablus	4,2%	4,3%
<i>ärikasum / müügitulu</i>		
Omakapitali rentaablus <i>ROE</i>	17,3%	16,5%
<i>puhaskasum / keskmine omakapital</i>		
Varade rentaablus <i>ROA</i>	6,0%	5,7%
<i>puhaskasum / keskmised varad</i>		
Lühiajalist kohustuste kattekordaja (<i>Current Ratio</i>)	1,22	1,22
<i>käibevara / lühiajalised kohustused</i>		
Omakapitali osakaal	33,5%	36,0%
<i>omakapital / varad</i>		

Ettevõtte lõpetas 2015. aasta 0,81 miljoni eurose kasumiga.

Säilitamaks ettevõtte vajalikku tootmisressurssi ja tootmisseadmete taset, investeeris ettevõtte aruandeaastal materiaalse põhivarasse 0,55 miljonit eurot ja immateriaalsesse põhivarasse 0,06 miljonit eurot.

Investeeringuid teostati ettevõtte omavahenditest ja kapitalirendina.

2015. aastal tehtud uurimus- ja arendustegevuse kulude summa oli 0,27 miljonit eurot.

Organisatsioon ja inimesed

AS Favor juhtimine toimub vastavalt maatriksüsteemile, mis koosneb kolmest eespool kirjeldatud ärisuunast ja tugifunktsioonidest.

Ettevõtte juhtimisotsuseid langetab kolmeliikmeline nõukogu ning tegevust juhib kaheliikmeline juhatus.

Ettevõttel on ärisuunajuhtidest ja tugistruktuuride juhtidest koosnev juhtkond, millesse kuulub 7 tippjuhti.

Juhtkonna eesmärgiks on kujundada saavutamisele orienteeritud, uuendusliku keskkonnaga, arenemis- ja õppimisvõimalustega, kiire toimimisharjumustega kultuur muutuvates oludes edukaks toimetulekuks.

Ettevõtte suunatus kasvule toob kaasa vajaduse struktuurimuudatusteks ja sobivate oskustega ja isikuomadustega töötajate leidmiseks. Ettevõttes lähtutakse printsiipest eelistada vabanevatele või tekkivatele kohtadele ettevõttes töötavaid inimesi, valmistades neid selleks eelnevalt ette koolitus- ja arenguprogrammide abil.

AS-i Favor iseloomustab püüe tegutseda tekitamata mingit kahju inimestele ja keskkonnale. Ettevõttes ollakse arvamisel, et juhtpositsioon tervise, keskkonna ja ohutuse valdkonnas on väärtus iseenesest ning see on heade tulemuste ja hea maine üheks eelduseks. Eesmärgiks on seatud olla eeskujuks teistele ettevõtetele suhtumises tervisesse, keskkonda ja ohutusse.

Ettevõttes on käivitatud töötajate õppe- ja kvalifikatsioonisüsteem, mis on AS-i Favor palga- ja personalipoliitika lahutamatu osa.

Töötajate tasustamine koosneb mitmest komponendist: põhipalgast, isiklikust lisatasust ja meeskonna tasust. Põhipalga suurus on seotud töötaja oskuste olemasoluga ja nõutavate oskuste omandamisega. Isiklik lisatasu on seotud iga töötaja tegevuste ja tootlikkuse näitajatega. Meeskonna tasu kujuneb tootmisüksuse tootmiseesmärkide ja mõõdikute täitmisel.

Ettevõttes töötas 2015. aasta detsembris 174 töölepinguga töötajat, neist mehi 136 ja naisi 38. Töötajate keskmine vanus oli 40,2 aastat. Tööjõu volavus oli 18,3% (2014. aastal 9,6%).

Keskmiselt töötas 2015. aastal ettevõttes 171 töötajat, sh 2 juhatusel liiget.

Tööjõukulu oli 3,97 miljonit eurot, millest juhatusel ja nõukogu tasud 0,25 miljonit eurot.

Tootmistööliste tagatakse tasuta tööriietus ja vajalikud isikukaitsevahendid, samuti on ettevõtte poolt neile korraldatud transport.

Ettevõttel on järgmised sertifikaadid:

- ISO 9001:2008 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat;
- ISO 14001:2004 keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat;
- EN-ISO 3834-2 keevitustööde sertifikaat (Metaform);
- EN 15085-2 raudteesõidukite keevitustööde sertifikaat (Metaform);

Lisaks rakendatakse ettevõttes Jaapanis väljatöötatud tootlikkuse tõstmise ja raiskamise vähendamise meetodikat "20 võtit".

Ettevõtte lähtub oma tegevuses põhimõttest, et kõik seadmed soetatakse uutena ning põhivara amortiseeritakse lähtuvalt konservatiivsest hinnangust eeldatava kasuliku eluea kestel. See on vajalik tulevikuriskide maandamiseks ning pidevate uuenduste ja arendustegevuste võimaldamiseks.

Keskkonna poliitika, sotsiaalne ja ühiskondlik tegevus

AS Favor on keskkonna ees vastutust tundev ettevõtte. Oleme panustanud mõtteviisi, kus kõik jäätmed käideldakse või hävitatakse asjakohaste meetoditega. Teostame pidevalt jäätmekoguste jaotumise jälgimist ning jälgimise põhjal käsitleme võimalikku vajadust muudatusteks oma tegevustes ja jäätmekäitluses.

Meie tegevusega seotud keskkonnamõju on suuresti kaudne ning valdava osa tekkivatest jäätmetest anname jäätmekäitlusoperaatorite abil taaskasutusse.

AS Favor jälgib oma tegevuskeskkonnas toimuvaid muutusi ning tegevusplaanide väljatöötamisel võtab arvesse keskkonnakaalutlusi. Asjakohased juhtimis- ning seiremeetodid tagavad pideva jätkusuutliku arengu.

Ettevõtte keskkonnajuhtimissüsteemi siseauditid toimusid vastavalt AS-i Favor siseauditi plaanile. Auditi käigus auditeeritakse protsesside vastavust EVS-EN ISO 14001-le ja AS-i Favor juhtimissüsteemile.

Majandusaasta prognooside täitmine, prognoosid järgnevaks majandusaastaks ning olulisemad riskid

2015. aasta võib ettevõtte seisukohalt jagada tinglikult kahte ossa: aasta I ja III kvartal ning II ja IV kvartal. I ja III kvartalit iseloomustas planeeritud tootmis- ja müügimahtude kiire kasv, nõudlus sihtturgudel oli ootuspärasel tasemel ja sellest tulenevalt ka ettevõtte majandusnäitajad head. Aasta viimastel kuudel vähenes nõudlus märgatavalt ning sellest tingituna oli tootmine periooditi alakoormatud.

Ettevõtte suutis täita ja ületada 2015. aastaks planeeritud realisatsiooni eesmärgi. Ka 2015. aastaks planeeritud kasumieesmärk sai ületatud, seda vaatamata uute lisandunud projektide madalamale müügikattele, jätkuvale tugevale klientide poolsele hinnasurvele ja langevatele terasehindadele. Võrdluses 2014. aastaga paranes ettevõtte kasumlikkus. Tootmisega seotud kulude kasvust moodustas märkimisväärse osa tööjõukulude tõus.

Tegevused tootmise efektiivsuse tõstmisel andsid planeeritud tulemuse.

Ettevõtte poolt kasutatavate põhitoorainete hinnad liikusid allapoole, seda just eriti II poolaastal ning jäid võrreldes eelnevate aastatega madalamaks. Langevad terasehinnad mõjutasid omakorda nii materjalimüügi käivet kui kasumlikkust negatiivselt. Tootmise planeerimist raskendasid tellimuste ebaühtlane jaotumine kuude lõikes ja väga lühikesed klientide poolt soovitud tarneajad.

Tellimusmahtude ebaühtlane jaotus kuude lõikes tekitas periooditi tootmisressursside ala- ja ülekoormatust ning tööjõukulude märgatavat kasvu.

Ehitusturg oli 2015. aastal nii Soomes kui ka Eestis ja Baltimaades kerges languses. Müügimahtude kasvu Lätis ja Leedus pidurdas tihenened konkurents peamiselt Poolast.

Ettevõtte suutis 2015. aastal edukalt jälgida kehtestatud krediidipoliitikat, müües krediiti vaid hea maksekäitumisega klientidele ja tegeledes aktiivselt nõuetega. Kogu müügimahust üle 80% on kaetud krediidikindlustusega.

Erinevate prognooside kohaselt kujuneb ka 2016. aasta maailmamajanduses keeruliseks. Euroopa Liidus prognoositakse majanduskasvuks 2,0% ja eurotsoonis 1,9%. AS-i Favor peamistel sihtturgudel võiks kasvuks ennustada Soomes 0,5%, Rootsis 3,0%, Saksamaal 1,8% ja Lätis ning Leedus 3,0%.

Eesti majanduskasvu ootus on vahemikus 2,0-2,3% ja väliskeskkond meie lähiregioonis ei ole oluliselt paranenud.

Ettevõtte juhtkond on seadnud 2016. aastale järgmised eesmärgid:

- Müügimahtude kasvatamine läbi uute kliendisegmentide ja uute toodete arenduse, 2016. aasta realisatsioon 27,0 miljonit eurot (kasv võrreldes 2015. aastaga 1,2%). Realisatsiooni kasvu pidurdab madal toormehind;
- Surve müügihindadele on jätkuvalt suur ning koosmõjus madalate terase hindadega on arvestatud 14,6%-lise brutomarginaliga, mis on 1,2% võrra madalam kui aastal 2015;
- Saavutamaks üldist puhasrentaabluse kasvu on eesmärgiks käibe ja tootmise koormatuse kasv sama kulubaasi juures;
- 2016. aasta puhaskasumi eesmärk 0,57 miljonit eurot on madalam kui 2015. aasta tulemus ning on tingitud peamiselt terase madalamast hinnatasemest ja erinevate töös olevate arendusprojektide suurest mahust;
- Planeeritud investeeringud põhivarasse 1,30 miljonit eurot (0,61 miljonit eurot aastal 2015);
- Lisandväärtus töötaja kohta vähemalt 28 400 eurot aastas (2015. aastal 28 100 eurot);
- Laovarude taseme hoidmine mitte üle ettevõtte 2,0-2,5 kordse kuu materjalivajaduse;
- Varude kasv maksimaalselt 3% võrra 2015. aastaga võrreldes;
- Ekspordi osakaalu kasvatamine kogurealisatsioonis 50%-ni (2015. aastal 49%);
- Uute projektide kiirem elluviimine vähendamaks sõltuvust üksikutest suurkliientidest ja tootmisressursside parema/ühtlasema koormatuse saavutamine;
- Pika ettevõttesisese väärtusahela parem ärakasutamine, põhirõhk lõppkoostamise ja tootearenduse eelisarendamisele;
- Keskendumine enam lisaväärtust andvatele toodetele ja koostudele, kliendiportfelli jätkuv uuendamine;
- Likviidsuse tagamine, mis annab võimaluse reageerida uutele väljakutsetele.

Ettevõtte olulisemateks riskideks on endiselt suhteliselt suur seotus ehitussektoriga, mille kasvuväljavaated Eestis ja lähiturudel ei ole oluliselt paranenud ning on neutraalsed või negatiivsed, ning siseturu jätkuvalt suur (üle 50%) osakaal kogurealisatsioonis, samuti Skandinaaviamaade (eelkõige Soome) kõrge osakaal ekspordi sihtturgudena.

Eurotsooni majanduskasv 2016. aastal on prognooside kohaselt endiselt madal, mis võib kaasa tuua nõudluse olulisi kõikumisi kuude/kvartalite lõikes ja põhjustada koosmõjus toormaterjali pikkade tarneaegadega olulist laovarude kõikumist.

Kasutatava toorme nomenklatuuri laienemine ja müügimahtude kasv võivad kaasa tuua ka laovaru ja kliendivõlgnevuste kasvu, mis ebapiisavate käibevahendite mahu juures võivad hakata piirama ettevõtte edasist kasvu.

Madalad terase hinnad survestavad müügihindu ja vähendavad kasumlikkust.

Terasetootjate pingutused materjali hindade tõstmiseks on hakanud mõju avaldama, terase hind on hakanud tõusma ja materjali tarneajad on oluliselt pikenenud.

Euro võimalik odavnemine USD suhtes ja pikenenud tarneajad võivad kaasa tuua Aasia maadest tuleva toorme (terase) märgatava hinnatõusu, mis vähendab ettevõtte võimekust hajutada materjalihankeid erinevate regioonide vahel, suurendab sõltuvust Euroopa tarnijatest ja koosmõjus võib periooditi tekitada toormaterjali puudujäägi.

Mart Proos

AS Favor tegevjuht/juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	25 921	54 763
Nõuded ostjate vastu	3	5 156 629	3 399 148
Muud nõuded	4	2 774	20 057
Ettemaksed	5	100 086	140 122
Varud	6	5 047 315	3 778 457
Käibevara kokku		10 332 725	7 392 547
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed	7	639	639
Materiaalne põhivara	8	1 805 592	1 729 023
Immateriaalne põhivara	8	2 885 208	2 958 696
Põhivara kokku		4 691 439	4 688 358
VARAD KOKKU		15 024 164	12 080 905
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	10	5 726 318	4 160 271
Ostjate ettemaksed		11 670	412
Võlad tarnijatele		2 008 879	1 279 180
Maksuvõlad	12	262 724	229 690
Viitvõlad	13	478 446	405 852
Lühiajalised kohustused kokku		8 488 037	6 075 405
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	10	1 320 314	1 431 039
Sihtfinantseerimine	23	183 876	221 622
Pikaajalised kohustused kokku		1 504 190	1 652 661
KOHUSTUSED KOKKU		9 992 227	7 728 066
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	14	175 564	175 564
Reservid		17 556	17 556
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		4 025 706	3 489 816
Aruandeaasta kasum (kahjum)		813 111	669 903
OMAKAPITAL KOKKU		5 031 937	4 352 839
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		15 024 164	12 080 905

Aastaaruande lisad lehekülgedel 14 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

	Lisa	2015	2014
Müügitulu	17	26 797 903	23 342 930
Müüdnud toodangu (kaupade ja teenuste) kulu	18	-22 592 553	-19 816 590
Brutokasum		4 205 350	3 526 340
Turustuskulud	19	-1 498 368	-1 284 485
Üldhalduskulud	20	-1 368 499	-1 110 057
Muud äritulud	21	89 455	111 420
Muud ärikulud	21	-298 963	-232 909
Ärikasum		1 128 975	1 010 309
Finantstulud	22	6 377	2 408
Finantskulud	22	-288 738	-324 924
Finantstulud ja -kulud kokku		-282 361	-322 516
Kasum enne maksustamist		846 614	687 793
Tulumaks		-33 503	-17 890
Aruandeaasta koondkasum		813 111	669 903

Aastaaruande lisad lehekülgedel 14 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

	Lisa	2015	2014
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Kasum enne maksustamist		846 614	687 793
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	8	586 310	612 960
Muutused vara ümberkvalifitseerimisest		231	32 716
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	21	-1 532	-16 812
Tulu sihtfinantseerimisest	23	-37 746	-33 640
Intressitulu	22	-8	-19
Intressikulu	22	170 450	199 638
Tegevuskasum enne käibekapitali muutust		1 564 319	1 482 636
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	16	-1 700 162	-115 342
Varude muutus	6,16	-1 268 858	31 025
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	16	846 702	336 606
Põhitegevuse genereeritud raha		-557 999	1 734 925
Intressimaksed	16	-170 567	-201 225
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		-728 566	1 533 700
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	8	-181 479	-421 289
Materiaalse põhivara müük	8	20 750	71 653
Intresside laekumine	16	8	19
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-160 721	-349 617
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Arveldused aktsionäridega		-134 013	-67 299
Makstud ettevõtte tulumaks		-33 503	-17 890
Laenu võtmine		5 613 951	3 988 612
Faktorilt saadud avanss		1 497 249	237 858
Sihtfinantseerimine	23	0	18 823
Makstud kapitalirendi makseid	9	-560 507	-595 106
Tagasimakstud laen	10	-5 522 732	-4 762 138
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		860 445	-1 197 140
RAHAVOOD KOKKU		-28 842	-13 057
Rahajääk perioodi alguses	2	54 763	67 820
Rahajäägi kogumuutus		-28 842	-13 057
Rahajääk perioodi lõpus	2	25 921	54 763

Aastaaruande lisad lehekülgedel 14 kuni 35 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

	Aktisia- kapital	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Saldo 31.12.2013	175 564	17 556	3 218 523	338 592	3 750 235
2013.aasta kasumi kandmine			338 592	-338 592	0
Väljakuulutatud dividendid			-67 299		-67 299
Aruandeperioodi kasum				669 903	669 903
Saldo 31.12.2014	175 564	17 556	3 489 816	669 903	4 352 839
2014.aasta kasumi kandmine			669 903	-669 903	0
Väljakuulutatud dividendid			-134 013		-134 013
Aruandeperioodi kasum				813 111	813 111
Saldo 31.12.2015	175 564	17 556	4 025 706	813 111	5 031 937

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas nr 14.

Aastaruande lisad lehekülgedel 14 kuni 35 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused.

AS-i Favor 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ning Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades, välja arvatud teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (EUR).

Hinnangute ja otsuste kasutamine

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see puudutab vaid antud perioodi, või revideeritud ja tulevasi perioode, kui muutus mõjutab nii praegust kui ka tulevasi perioode.

Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Juhtkond on hinnanud tulevasi sündmusi ja muid ebakindlaid asjaolusid bilansipäeva seisuga ning vastava hindamisega seotud asjaolusid, millega kaasneb oluline risk varade ja kohustuste bilansilise väärtuse märkimisväärselt korrigeerimiseks järgmisel aruandeaastal. Aruannetes kajastatud kõige olulisemad hinnangud on järgmised:

- Klientide võlgnevuse hindamisel tugineb juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust. Kliendi võlgnevuse halvenemise märkideks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ning maksete maksmata jätmist või maksmisega viivitamist. Nõuete hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi (Lisa 3).
- Juhtkond on hinnanud ehitiste, masinate ja seadmete, muu põhivara ning immateriaalse vara kasulikku eluiga. Hinnangute tulemused on kajastatud allpool alalõigus "Materiaalne ja immateriaalne põhivara", bilansiliste väärtuste ülevaade on esitatud aruande lisas 8.

- Varude hindamisel lähtub juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ja võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse suuruse määramisel lähtutakse valmiskauba puhul selle müügipotentsiaalset ning võimalikust neto realiseerimismaksumusest; materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse selle valmidusastmest, mida saab usaldusväärselt mõõta (Lisa 6).
- Ettevõtte kontrollib firmaväärtuse langust kord aastas. Selleks on tarvis hinnata nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks annab juhtkond hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valib kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvestamiseks. Firmaväärtuse bilansiline väärtus oli seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014 2 269 235 eurot (Lisa 8).

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandeid koostatakse lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, mis tähendab, et rakendatakse jätkuvalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviise. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muudatusi tehakse vaid juhul, kui see on tingitud uuest või muudetud IFRS standardist ja tõlgendusest või kui uus arvestuspõhimõte või esitusviis annavad objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused, mis jõustuvad esmakordselt aruandeperioodil

Käesoleva aruande koostamisel on rakendatud kõiki uusi standardeid, standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on välja antud IASB (International Accounting Standards Board) ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite tõlgenduste komitee (IFRIC) poolt ja mis on ettevõtte tegevusele kohandatavad ning rakendusid 1. jaanuaril 2015 alanud aruandeperioodile.

- Muudatused erinevatele standarditele ja tõlgendused, mis on seotud IFRS-i 2010.-2012. aasta tsükli iga-aastaste edasiarendustega, avaldatud mais 2012 (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24, IAS 38) peamiselt eesmärgiga elimineerida ebakõlad ja parandada sõnastust. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. juulil 2014 või hiljem.
- Muudatused erinevatele standarditele ja tõlgendused, mis on seotud IFRS-i 2011.-2013. aasta tsükli iga-aastaste edasiarendustega, avaldatud novembris 2012 (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13, IAS 40) peamiselt eesmärgiga elimineerida ebakõlad ja parandada sõnastust. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. juulil 2014 või hiljem.

Juhtkonna hinnangul ei ole eelpool mainitud standardite ja tõlgenduste rakendumine toonud endaga kaasa mõju ettevõtte raamatupidamispõhimõtetele.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on vastu võetud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates majandusaastast, mis algab 01. jaanuaril 2016 või hilisemaltel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole ennetähtaegselt rakendanud, kuid mis võivad avaldada mõju ettevõtte aastaaruandele.

- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 38 „Immateriaalsed varad“ standardite osas täpsustatakse aktsepteeritavaid amortisatsiooni mõisteid. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2016 või hiljem.
- Muudatused erinevatele standarditele ja tõlgendused, mis on seotud IFRS-i 2012.-2014. aasta tsükli iga-aastaste edasiarendustega, avaldatud detsembris 2013 (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19, IAS 34) peamiselt eesmärgiga elimineerida ebakõlad ja parandada sõnastust. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2016 või hiljem.
- IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“, mis vahetab välja senised standardid IAS 18 „Müügitulud“ ja IAS 11 „Ehituslepingud“. Uue standardi alusel tuleb ümber hinnata tulu kajastamise põhimõtted. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.
- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“, mis sisaldab nõudeid finantsvarade kajastamisele ning mis asendab IAS 39. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.
- IFRS 16 „Rendid“, mis vahetab välja senise IAS 17. Uue standardi kohaselt tuleb rentnikul kajastada rendilepingud bilansis, kuna rendilepingut sõlmides omandab rentnik õiguse kasutada renditud vara ning teiselt poolt tekib kohustus tasuda rendiandjale vara kasutamise eest. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2019 või hiljem.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

Olulised arvestuspõhimõtted

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja arveldusarvete jääke pankades. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (so nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad alla-hindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingu tingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Põhitegevusest tuleneva tulevase kahjumi jaoks eraldi ei kajastata.

Ostjatelt laekumata arveid on hinnatud bilansis lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi. Nõuded, mille laekumine on muutunud ebatõenäoliseks, on kajastatud bilansi real „ebatõenäoliselt laekuvad arved“. Ostjatelt laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi ärikuludesse. Ebatõenäoliste nõuete laekumiselt samas perioodis vähendatakse aruandeperioodi kulu. Eelmistel perioodidel kulusse kantud nõuete laekumist kajastatakse muu ärituluna. Nõuete menetlemisega seotud kuludid-

tulusid kajastatakse samas kulu-tulu grupis ebatõenäoliselt laekuvate arvete kuludega. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseeta faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustustele.

Regressiõiguseeta faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse finantskuluna. Ettevõtte faktooringlepingud on sõlmitud regressiõiguse tingimustel.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Varud

Varud on bilansis kajastatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude kulukskandmisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuvüldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Materjal ja ostetud kaubad müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, milles peale otseste tootmiskulude sisalduvad veel konkreetse toodangu valmistamisega seotud kaudsed kulud, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1278 eurot. (Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1278 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (sh tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest:

▪ ehitised ja rajatised	10 aastat
▪ tootmiseseadmed	3-7 aastat
▪ muud masinad ja seadmed	3 aastat
▪ sõiduautod	2-7 aastat
▪ muu inventar ja IT seadmed	2-5 aastat

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalsele põhivarale määratud kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle iga-aastaselt. Muudatustest tulenev mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Immateriaalse põhivarana on kajastatud raamatupidamis- ja inseneriprogramme. Kasulik eluiga on kaks kuni seitse aastat.

Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Tütarettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana.

Positiivset firmaväärtust loetakse määramata pikkusega kasuliku elueaga varaks ja sellest tulenevalt seda ei amortiseerita. Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal bilansipäeval väärtuse test ning juhul kui kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse firmaväärtuse bilansiline maksumus alla.

Varade väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval vaatab ettevõtte juhtkond üle, kas on märke mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse siis, kui vara või raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus võimaliku müügiga seotud kulutused või vara kasutusväärtus. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine toimub brutomeetodil, kus varad võetakse esialgselt arvele brutosummas ning sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, millal tekivad kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustusena ning tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuse sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse netomeetodit. Netomeetodi rakendamisel kajastatakse saadud sihtfinantseerimise tulu vastava kulu vähendamisena.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, aktsiaid ja muid väärtvapabereid, ostjatelt laekumata arveid, viitlaekumisi, muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele antud finantsvara eest makstud tasu õiglases väärtuses. Tavapärastes turutingimustes toimuvaid finantsvara oste ja müüke kajastatakse ja nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust.

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Ettevõtte eemaldab finantskohustuse bilansist siis, kui see on kustutatud (kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste kohustustena on bilansis kajastatud kohustused, mille maksetähtaeg arvestatuna bilansikuupäevast on rohkem kui üks aasta.

Tulumaks

Eestis 1. jaanuarist 2000.a jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Alates 2015. aastast maksustatakse Eestis kõiki väljamakstavaid dividende määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summast.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Arendus- ja uurimiskulud

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimisel kuluna.

Arendusprojektidest tekkinud väljaminekud kapitaliseeritakse vaid siis, kui ettevõtte suudab veenvalt kinnitada (1) oma tehnilisi võimalusi vara viimiseks kasutamise- või müügikõlblikku valmidusse ning (2) oma kavatsust arendusprojekt lõpule viia ja võimet seda vara kasutada või müüa ning (3) varast tulevikus tekkivat majanduslikku kasu ning (4) oma finantsilisi võimalusi arendusprojekt lõpetada ning (5) et arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

2015. aastal tehtud uurimis- ja arendustegevuse kulude summa oli 273 972 eurot (2014. aastal oli 204 840 eurot).

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõtte lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest ja kogemusest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Aktsiakapital

Aktsiad on näidatud omakapitali koosseisus. Ettevõtte omaaktsiate tagasiostmisel ettevõtte poolt kajastatakse aktsiate eest makstud summad pluss ostmisega otseselt seotud tehingukulud omakapitali vähendusena kuni aktsiate väljastamise, müümise või tühistamiseni.

Reservid

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustub kohustuslik reservkapital 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Seotud osapooled

AS-i Favor aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- AS Favor omanikud;
- OÜ Proos Invest;
- juhatuse ja nõukogu liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased;
- ettevõtted, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed ja nende lähisugulased (MTÜ Favor Motosport).

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tuluna ja kuluna.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse aja proportsiooni baasil kasutades efektiivset intressimäära. Kui nõude väärtus on langenud, siis alandatakse nõude väärtust bilansis tema kaetava väärtuseni, mis leitakse diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades esialgset efektiivset intressimäära. Kui laenu väärtus on langenud, kajastatakse sellise laenu intressitulu kasutades esialgset efektiivset intressimäära.

Intressikulu

Intressikulu võetakse arvele tekkepõhiselt, arvestus toimub igakuiselt.

Lisa 2 Raha ja pangakontod

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha kassas	5 740	3 966
Pangakontod EUR	20 181	50 797
Kokku	25 921	54 763

Lisa 3 Nõuded ostjate vastu

	31.12.2015	31.12.2014
Ostjatelt laekumata arved	5 164 407	3 399 148
s.h. faktooritavad nõuded	4 517 380	2 687 956
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-7 778	0
Kokku	5 156 629	3 399 148

Klientide võlgnevus	31.12.2015	31.12.2014
Tähtpäev ees	4 876 088	3 184 181
Aegunud 30 päeva	211 648	136 087
Aegunud 60 päeva	20 549	25 258
Aegunud 90 päeva	33 320	4 109
Aegunud üle 90 päeva	22 802	49 513
	5 164 407	3 399 148

Muutused ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindluses

	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses		0	0
Aruandeaastal laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded		0	0
Aruandeaastal lootusetuks tunnistatud nõuded		-954	-2 748
Aruandeaastal ebatõenäoliseks tunnistatud nõuded	21	8 732	2 748
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpuks		7 778	0

Lisa 4 Muud nõuded

	31.12.2015	31.12.2014
Lühiajalised nõuded EAS projektidele (lisa 23)	0	17 746
Muud lühiajalised nõuded	2 774	2 311
Kokku	2 774	20 057

Lisa 5 Ettemaksed

	31.12.2015	31.12.2014
Maksude ettemaksed	61 665	102 542
sh käibemaksu ettemaks	61 665	102 542
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	38 421	37 580
sh puhkusetasu ettemaks	5 781	1 655
sh kindlustuse ettemaks	8 437	6 681
sh mitmesuguste teenuste ettemaks	24 203	18 734
sh inventar ja muu ettemaks	0	10 510
Kokku	100 086	140 122

Lisa 6 Varud

	31.12.2015	31.12.2014
Tooraine ja materjal	2 769 038	1 893 807
Materjal väljaspool ladu	290 113	0
Pooltoodang	255 182	241 609
Valmistoodang	504 128	711 379
Ostetud kaubad müügiks	1 128 817	617 693
Kaubad väljaspool ladu	26 801	0
Ettemaksed tarnijatele	73 236	313 969
Kokku	5 047 315	3 778 457

Aruandeperioodil hinnati varusid alla summas 11 603 eurot, 2014. aastal hinnati varusid alla summas 23 144 eurot.

Ettevõtte varudele on seatud kommertspandid. Täpsem ülevaade kommertspantidest on antud lisas 11.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed

	31.12.2015	31.12.2014
Pikaajalised finantsinvesteeringud	639	639
Kokku	639	639

Pikaajalised finantsinvesteeringud	IMECC OÜ
Osaluse % 31.12.2014	5,3
Osaluse % 31.12.2015	5,3
Soetusmaksumus aasta alguses	639
Bilnasiline maksumus aasta alguses	639
Aruandeaasta kapitaliosaluse kasum	0
Aruandeaastal müüdud osade müügihind	0
Kahjum osade müügist	0
Bilnasiline maksumus aasta lõpus	639
Soetusmaksumus aasta lõpus	639

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivara liikumine

	Lisa	Masinad, seadmed	Sõiduaudod	Muu põhivara	Ettemaks	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2014		5 458 413	334 352	750 930	6 096	6 549 791
Soetatud perioodi jooksul		30 803	0	51 634	469 389	551 826
sh kapitalirendiga		0	0	0	427 131	427 131
Ümberklassifitseerimine		0	0	5 700	-5 700	0
Müük ja mahakandmine		0	-24 836	0	0	-24 836
Soetusmaksumus 31.12.2015		5 489 216	309 516	808 264	469 785	7 076 781
Akumuleeritud kulum 31.12.2014		4 135 015	66 951	618 802	0	4 820 768
Aruandeaasta kulum	18-20	327 109	50 542	78 388	0	456 039
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum		0	-5 618	0	0	-5 618
Akumuleeritud kulum 31.12.2015		4 462 124	111 875	697 190	0	5 271 189
Jääkmaksumus 31.12.2014		1 323 398	267 401	132 128	6 096	1 729 023
Jääkmaksumus 31.12.2015		1 027 092	197 641	111 074	469 785	1 805 592
Soetusmaksumus 31.12.2013		5 270 051	54 619	687 869	0	6 012 539
Soetatud perioodi jooksul		502 423	345 458	63 061	6 096	917 038
sh kapitalirendiga		495 703	292 097	0	0	787 800
sh ettemaksega põhivara eest		0	0	0	0	0
Müük ja mahakandmine		-314 061	-65 725	0	0	-379 786
Soetusmaksumus 31.12.2014		5 458 413	334 352	750 930	6 096	6 549 791
Akumuleeritud kulum 31.12.2013		4 004 620	46 209	534 702	0	4 585 531
Aruandeaasta kulum	18-20	444 456	31 626	84 100	0	560 182
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum		-314 061	-10 884	0	0	-324 945
Akumuleeritud kulum 31.12.2014		4 135 015	66 951	618 802	0	4 820 768
Jääkmaksumus 31.12.2013		1 265 431	8 410	153 167	0	1 427 008
Jääkmaksumus 31.12.2014		1 323 398	267 401	132 128	6 096	1 729 023

Immateriaalse põhivara liikumine

	Lisa	Firmaväärtus	Immateriaalne põhivara	Ettemaks ja lõpetamata põhivara	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2014		2 269 235	586 589	222 991	3 078 815
Soetatud perioodi jooksul		0	5 476	51 307	56 783
Ümberklassifitseerimine		0	274 298	-274 298	0
Soetusmaksumus 31.12.2015		2 269 235	866 363	0	3 135 598
Akumuleeritud kulum 31.12.2014		0	120 119	0	120 119
Aruandeaasta kulum	18-20	0	130 271	0	130 271
Akumuleeritud kulum 31.12.2015		0	250 390	0	250 390
Jääkmaksumus 31.12.2014		2 269 235	466 470	222 991	2 958 696
Jääkmaksumus 31.12.2015		2 269 235	615 973	0	2 885 208
Soetusmaksumus 31.12.2013		2 269 235	98 951	477 797	2 845 983
Soetatud perioodi jooksul		0	5 343	227 489	232 832
Ümberklassifitseerimine		0	482 295	-482 295	0
Soetusmaksumus 31.12.2014		2 269 235	586 589	222 991	3 078 815
Akumuleeritud kulum 31.12.2013		0	67 340	0	67 340
Aruandeaasta kulum	18-20	0	52 778	0	52 778
Akumuleeritud kulum 31.12.2014		0	120 119	0	120 119
Jääkmaksumus 31.12.2013		2 269 235	31 611	477 797	2 778 643
Jääkmaksumus 31.12.2014		2 269 235	466 470	222 991	2 958 696

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara järg ...

Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2015 oli ettevõttes 4 610 062 eurot (31.12.2014 seisuga 3 060 286 eurot).

Ettevõtte põhivaradele on seatud kommertspandid. Täpsem ülevaade kommerts-pantidest on antud lisas 11.

Firmaväärtus tekkis AS Favor gruppi kuulunud ettevõtete ühinemisprotsessi tulemusel. 30.06.2005 a seisuga ühendas AS Favor endaga ettevõtted AS Favor Metaform ja Rockwell Consulting OÜ.

Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal bilansipäeval vara väärtuse test. Bilansipäeval läbiviidud vara väärtuse testi läbiviimisel kasutas juhtkond diskontomäära 15%, mille käigus leiti vara kaetav väärtus. Rahavoo prognoosid põhinevad juhtkonna järgnevas viieks aastaks koostatud kasumiaruande prognoosidel, kus keskmiseks müügi mahu kasvuks on prognoositud 9,2%. Müügi kasv saavutatakse suures osas läbi uute suuremahuliste klientide, toodete ja projektide lisandumise. Firmaväärtuse arvestamisel lähtus juhtkond täpselt samadest põhimõtetest ja hinnangutest, mis aasta varem. Testi tulemusena ei vaja firma-väärtus allhindlust.

Selleks, et kaetav väärtus väheneks kuni bilansilise maksumuseni, peaks prognoositav keskmine aastane müügi kasv olema 6,3%. Kui ettevõtte keskmine brutomarginaal langeb 17% ja EBITDA langeb 23%, langeb firmaväärtuse kaetav väärtus bilansilise maksumuseni.

Varasemate aastate kaetava väärtuse testi võrdlus näitab, et ettevõtte on kaetava väärtuse testis kasutatavates prognoosides pigem konservatiivne ja ettevõtte tegelik kasv on pigem kiirem, kui prognoositud.

Lisa 9 Rendiarvestus

Kasutusrent - rendile võtjana

Makstud kasutusrendimakseid	2015	2014
Autod	0	31 165
Kokku	0	31 165

Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara

	Masinad ja seadmed	Sõiduaudod	Muu inventar	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2015	4 151 591	267 261	221 045	4 639 897
Soetusmaksumus 31.12.2014	4 151 591	292 097	221 045	4 664 733
Akumuleeritud kulum 31.12.2015	3 164 416	69 621	221 045	3 455 082
Akumuleeritud kulum 31.12.2014	2 859 163	25 731	198 998	3 083 892
Kulum 2015	305 253	49 508	22 047	376 808
Kulum 2014	423 020	25 731	33 071	481 822
Jääkmaksumus 31.12.2015	987 175	197 640	0	1 184 815
Jääkmaksumus 31.12.2014	1 292 428	266 366	22 047	1 580 841

Lisa 9 Rendiarvestus järg ...

	31.12.2015	31.12.2014
Kapitalirendivõlgnevus (lisa 10)	911 085	1 044 230
sh tähtajaga kuni 1 aasta	202 896	394 004
2-5 aastat	708 189	650 226
Aruandeperioodil tasutud maksed	560 507	595 106
Keskmine intressimäär	2,7%	3,1%
Aruandeperioodi intressikulu	22 985	31 688

Vastavalt kasutus-ja kapitalirendilepingutele ei ole AS-il Favor õigust anda vara allrendile ilma rendileandja kirjaliku loata.

Lisa 10 Laenukohustused

31.12.2015	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Lõpptähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	911 085	202 896	708 189	2,7%	31.10.2020
Arvelduskrediit (Swedbank)		529 475	529 475		6 kuu Euribor+2,8%	31.05.2016
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		3 869 958	3 869 958		3 kuu Euribor+2,2%	31.05.2016
Käibekapitali laen (Swedbank)		884 863	884 863		6 kuu Euribor+2,8%	31.05.2016
Pikaajaline laen (Swedbank)		850 372	238 247	612 125	6 kuu Euribor+3,5%	22.04.2018
Krediitkaardilaen		879	879		12%	31.01.2016
Kokku		7 046 632	5 726 318	1 320 314		

Laenukohustuste 31.12.2015 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 5 726 318 eurot
- 2 - 5 aastat – 1 320 314 eurot

31.12.2014	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Lõpptähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	1 044 230	394 004	650 226	3,1%	31.12.2019
Arvelduskrediit (Swedbank)		344 381	344 381	0	6 kuu Euribor+2,8%	04.06.2015
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		2 372 709	2 372 709	0	3 kuu Euribor+2,2%	04.06.2015
Käibekapitali laen (Swedbank)		881 855	881 855	0	6 kuu Euribor+2,8%	04.06.2015
Pikaajaline laen (Swedbank)		943 179	162 366	780 813	6 kuu Euribor+3,5%	22.04.2018
Krediitkaardilaen		4 956	4 956	0	12%	31.01.2015
Kokku		5 591 310	4 160 271	1 431 039		

Laenukohustuste 31.12.2014 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 4 160 271 eurot
- 2 - 5 aastat – 1 431 039 eurot

Swedbank-i lühiajaliste laenude 31.12.2015 maksimaalsed limiidid on järgmised:

- Arvelduskrediit – 600 000 eurot (31.12.2014 600 000 eurot)
- Nõuete faktooring – 5 500 000 eurot (31.12.2014 3 500 000 eurot)
- Laofinantseerimine – 2 000 000 eurot (31.12.2014 2 000 000 eurot)

Laenukohustuste tagatiseks panditud varade kohta on täiendavalt informatsiooni lisas 11.

Lisa 11 Laenude tagatised ja panditud varad

Vara koormab kommertsipant summas 5 873 481 eurot AS-i Swedbank kasuks.

Nimetatud kommertsipandiga on tagatud kõik pandipidajate nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantijate ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest. Lisaks seatud kommertsipandile tagavad AS Favor võlakohustusi MES ja Kredex käendused.

AS Favor kohustuste tagamiseks on antud täiendavad tagatised järgnevalt:

- antud pangagarantii EPF Metal OÜ kasuks summas 375 860 eurot (kuni 30.06.2016)
- antud pangagarantii Loovälja 11 OÜ kasuks summas 253 260 eurot (kuni 31.05.2016)

Pangagarantiiga on tagatud kõik pandipidaja nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantija ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest.

AS Favor põhivara ja seadmed on kindlustatud.

Lisa 12 Maksuvõlad

	31.12.2015	31.12.2014
Sotsiaalmaks	159 743	138 124
Kinnipeetud tulumaks	82 468	72 522
Kogumispensionimaks	8 524	7 161
Töötuskindlustusmaksed	10 798	10 526
Ettevõtte tulumaks (sh erisoodustuse tulumaks)	1 191	1 357
Kokku	262 724	229 690

Lisa 13 Viitvõlad

	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
Võlad töövõtjatele		244 890	202 845
Intressivõlad		6 709	7 151
Võlg aruandvatele isikutele		719	962
Muud viitvõlad		226 128	194 894
sh müügiboonus		80 714	116 459
sh preemiariserv		74 571	35 499
sh krediidikindlustus		5 821	4 930
sh tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	23	37 746	37 746
sh muud viitvõlad		27 276	260
Kokku		478 446	405 852

Lisa 14 Omakapital

	31.12.2015	31.12.2014
Aksiakapital	175 564	175 564
Aksiaste arv (tk)	292 606	292 606
Aksiaste nimiväärtus	0,60	0,60
Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aksiaste arv (tk)	605 630	605 630

Põhikirjajärgselt on ettevõtte aksiakapitali miinimumsuurus 90 846 eurot ja aksiakapitali maksimumsuurus on 363 378 eurot.

Kohustuslik reservkapital summas 17 556 eurot on moodustatud vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aksiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aksiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega

	2015	2014
Juhatuse ja nõukogu tasud	253 232	226 458
Favor Motosport MTÜ teenuste saamine	0	10 000
Kokku	253 232	236 458

Ettevõtet kontrollivaks osapooleks on OÜ Proos Invest, kelle omanduses on 80% AS Favor aksiastest.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpool nimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast erinevaid hindasid. Seisuga 31.12.2015 seotud osapooltega saldod puudusid.

Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused

	31.12.2015	31.12.2014
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 700 162	-115 342
Ostjatelt laekumata arvete muutus	-1 757 481	-280 468
Muud lühiajalised nõuded	17 283	-12 885
Tulevaste perioodide kulud	-841	38 436
Maksunõuete muutus	40 877	139 575
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	846 702	336 606
Maksuvõlgade muutus	33 033	31 034
Võlgnevuste muutus hankijatele	729 699	231 785
Ostjate ettemaksete muutus	11 258	-1 988
Võlad töövõtjatele	42 045	31 836
Muud viitvõlad	30 667	43 939
Varud	-1 268 858	31 025
sh bilansikirje varud muutus	-1 509 591	286 441
sh ettemaksed hankijatele muutus	240 733	-255 416

Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused järg ...

Intressimaksed	-170 567	-201 225
sh eelneva perioodi makstud intressid	-2 265	-3 851
sh aruande perioodi eest makstud intressid	-168 302	-197 374
Intresside laekumised	8	19
sh aruande perioodi eest laekunud intressid	8	19

Lisa 17 Müügitulu

Müügitulu tegevusalade lõikes	2015	Osakaal	2014	Osakaal
Toodete müük	15 498 498	57,8%	12 492 623	53,5%
Materjali müük	9 213 823	34,4%	8 756 197	37,5%
Ostukaupade müük	643 829	2,4%	743 029	3,2%
Tootmisteenuse müük	1 213 051	4,5%	1 118 243	4,8%
Tootmisjääkide müük	228 702	0,9%	232 838	1,0%
Kokku	26 797 903	100%	23 342 930	100%

Müügitulu riikide lõikes	2015	Osakaal	2014	Osakaal
Eesti	13 553 396	50,6%	11 896 559	51,0%
Soome	9 280 792	34,6%	7 392 844	31,7%
Leedu	1 545 389	5,8%	1 642 003	7,0%
Saksamaa	833 641	3,1%	720 595	3,1%
Läti	606 943	2,3%	715 613	3,1%
Norra	381 782	1,4%	401 778	1,7%
Rootsi	326 833	1,2%	246 246	1,1%
Holland	222 061	0,8%	186 545	0,8%
Ungari	10 889	0,0%	1 394	0,0%
Muud	36 177	0,1%	6 121	0,0%
Tšehhi	0	0,0%	130 882	0,6%
Itaalia	0	0,0%	2 350	0,0%
Kokku	26 797 903	100%	23 342 930	100%

Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu

Lisa	2015	2014
Kaubad ja materjal	17 854 728	15 432 759
Personalikulud	3 009 189	2 589 554
Amortisatsioon	8 372 476	497 033
Ostetud teenused	1 054 729	1 001 463
Energia ja kütus	292 719	291 803
Muud kulud	8 712	3 978
Kokku	22 592 553	19 816 590

Lisa 19 Turustuskulud

	Lisa	2015	2014
Ostetud kaubad ja teenused		981 002	818 798
Personalikulud		387 656	363 784
Turunduskulud		98 957	78 771
Amortisatsioon	8	21 124	15 340
Muud kulud		9 629	7 792
Kokku		1 498 368	1 284 485

Lisa 20 Üldhalduskulud

	Lisa	2015	2014
Personalikulud		670 616	603 731
Ostetud teenused		339 605	217 124
Amortisatsioon	8	192 710	100 587
Rendikulud		147 321	168 305
Kindlustuskulud		13 177	12 292
Muud kulud		5 070	8 018
Kokku		1 368 499	1 110 057

Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud

Muud äritulud	Lisa	2015	2014
Kasum põhivara müügist		1 532	16 812
Rentnikega seotud tulud		11 142	11 690
Saadud trahvid, viivised ja kahjuhüvitised		25 767	31 760
Tulu sihtfinantseerimisest	23	37 746	33 640
Muud tulud		13 268	17 518
Kokku		89 455	111 420

Muud ärikulud	Lisa	2015	2014
Rentnikega seotud kulud		11 835	11 758
Varudega seotud kulud		132 534	130 526
Maksustatavad kulud		72 126	36 859
Erisoodustuse maksud		44 336	32 230
Ebatõenäoliste ja lootusetute nõuete kulud	3	8 732	2 748
Trahvid, viivised, hüvitised jms kulud		204	79
Muud kulud		29 196	18 709
Kokku		298 963	232 909

Lisa 22 Finantstulud ja -kulud

Finantstulud	Lisa	2015	2014
Kasum valuutakursi muutustest		6 369	2 389
Intressitulud		8	19
Kokku		6 377	2 408

Finantskulud	2015	2014
Intressikulud	170 450	199 638
Komisjonitasud	25 890	34 508
Kahjum valuutakursi muutustest ja konverteerimisest	2 915	872
Lepingutasud	27 831	21 559
Muud finantskulud	61 652	68 347
Kokku	288 738	324 924

Lisa 23 Sihtfinantseerimine

2015. aastal finantseeriti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) poolt järgmised projektid:

Projekt	Projekti nr	Saldo 31.12.2014 (lisa 4)	Arvestatud 2015	Laekunud 2015	Saldo 31.12.2015 (lisa 4)
Ekspordi arendamine (EAS)	EU44551	17 746	0	-17 746	0
Kokku		17 746	0	-17 746	0

2014. aastal finantseeriti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) poolt järgmised projektid:

Projekt	Projekti nr	Saldo 31.12.2013 (lisa 4)	Arvestatud 2014	Laekunud 2014	Saldo 31.12.2014 (lisa 4)
Ekspordi arendamine (EAS)	EU44551	5 286	24 364	-11 904	17 746
Kokku		5 286	24 364	-11 904	17 746

	Projekti nr	2015	2014
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul		259 368	274 185
Elektriauto ja selle laadija soetamine (Sihtasutus KredEx)	EL-325	0	18 823
Kantud tuludesse perioodi jooksul (Lisa 21)		-37 746	-33 640
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpus		221 622	259 368

31.12.2015	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	221 622	37 746	183 876

31.12.2014	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	259 368	37 746	221 622

Lisa 24 Tingimuslikud kohustused

Jaotamata kasum 31. detsembril 2015 moodustas 4 838 817 eurot (2014.a 4 159 719 eurot). Eraldist dividendide tulumaksu maksmiseks ei moodustata, kuid ettevõtte vaba omakapitali suhtes arvestatakse, et:

- bilansipäeva seisuga on võimalik omanikele dividendidena välja maksta 3 871 054 eurot (2014.a 3 327 775);
- eelpool mainitud dividendide väljamaksmisel tuleks dividendidelt tasuda tulumaksu 967 763 eurot (2014.a 831 944).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtud eeldusest, et jaotatavate ja 2015. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2015.

Tingimuslikud kohustused seoses pangalaenudega

Vastavalt laenulepingute tingimustele on laenusaaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarve nagu netovõla suhet EBITDA-sse (net debt to EBITDA ratio) ja teatud piirangud uute laenude võtmiseks ning investeeringute tegemiseks. Bilansipäeva seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014 olid AS Favor finantssuhtarvud vastavuses finantskovenantidega.

Ehitusgarantiid

Ehitusgarantiid tellijale seisuga 31.12.2015 on summas 21 685 eurot, mille tagab Swedbank AS. Maksimaalne garantii tähtaeg on 15.03.2016 (seisuga 31.12.2014 summas 45 696 eurot, maksimaalse garantii tähtajaga 15.03.2016).

Lisa 25 Finantsriskide juhtimine

Finantsriskide osadena võib eristada tururiski, krediidiriski, valuutariski, intressiriski ja likviidsusriski. Eespool nimetatud riskide juhtimisel lähtub ettevõtte põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et oleks tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ja teisalt kulu ja riski suhe. Ettevõtte kasvuga on seotud ka riskide kasv, millele tuleb pöörata piisavalt tähelepanu.

Tururisk

Tururisk hõlmab valuutariski, hinnariski ning rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski. Ettevõttel puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeeringud omakapitaliinstrumentidesse.

Õiglase väärtuse intressimäära risk on risk, et fikseeritud intressimääraga finantskohustuste õiglase väärtus suureneb, kui intressimäärad turul langevad. Ettevõtte finantskuludega seotud intressimäära risk on seotud pikaajaliste võlakohustustega, mis olid 31.12.2015 seisuga 100% (31.12.2014 100%) ulatuses ujuva intressimääraga. Finantstuludega seotud intressirisk tuleneb ainult rahaliste vahendite paigutamisest üleöö või fikseeritud tähtajaga deposiitidesse.

Krediidirisk

Krediidiriski realiseerumisel võib tekkida olukord, kus lepingupartner ei suuda maksejõuetuse tõttu täita oma lepingust tulenevaid kohustusi. Krediidirisk on kõikumine ettevõtte tuludes, mille põhjuseks on vastaspoole kohustuste mittetäitmine või muutused teise osapoole krediitkõlblikkuses. Krediidiriskide juhtimiseks on ettevõtte väljatöötanud kindlad tegevusjuhised.

Ettevõttel on toimiv krediitpoliitika ning krediidiriski maandamisega tegeletakse pidevalt. Kõikidele klientidele, kellele müüakse krediiti tehakse eelnevalt taustuuring ning analüüsitakse kliendi maksevõimet ja usaldusväärsust. Klientidele, kellele soovime müüa krediiti 3 500 eurot või üle selle, taotleme kindlustusseltsilt kindlustatud limiidi. 97% ettevõtte debiitorsest nõudest omab kindlustuskatet (2014. aastal 95%).

Klientidele on määratletud maksetähtajad ning nende täitmist kontrollitakse süsteemselt. Aruandeperioodi ebatõenäoliselt või lootusetult laekuvatest arvetest olid ettevõtte kulud ~0,03% käibest ehk 8 732 eurot (2014.aastal ~0,01% käibest ehk 2 748 eurot). Nõuete vanuseline analüüs on esitatud lisas 3.

Valuutarisk

Ettevõtte rahvusvahelised tehingud on peamiselt eurodes. Teistes valuutades toimuvaid tehinguid võib pidada ebaoluliseks. Seetõttu on tõenäosus saada kahju valuutakursi riskist tulenevalt kursimuutustest madal ja seega ei ole praegusel perioodil valuutariski maandamiseks tarvis mingeid erilisi toiminguid teostada.

Võlakohustuste alusvaluutadeks on euro, valuutarisk puudub. Tarnijatele tasumisel kasutatavad valuutad olid järgmised:

Valuuta	2015	2014
EUR	99,0%	99,5%
USD,GBP,CZK,SEK	1,0%	0,5%

Valuutakursi muutustest saadud kasumid ja kahjumid kujunesid järgmiselt:

	2015	2014
Valuutakursi kahjum	6 369	2 389
Valuutakursi kasum	2 915	872

Intressirisk

Ettevõttel ei ole mingeid märkimisväärsed intressi tootvaid varasid. Intressikandvad kohustused on laenu. 2015. aastal kasutusel olnud lepingud võib jagada:

- Arvelduskrediit
- Faktooring
- Liisinglepingud
- Käibekapitali laen (laofinantseerimine)
- Pikaajaline laen

Ettevõtte lühi- ja pikaajalised laenud on seotud nii fikseeritud-, kui ka muutuva intressimääraga. Kui hinnata EURIBOR-i muutumisest tulenevat mõju, siis 20%-line EURIBOR-i muutus intressikulu muutusele järgneval perioodil mõju ei oma, kuna vastavalt laenulepingutele arvestatakse EURIBOR-i negatiivse taseme korral EURIBOR-i väärtuseks 0% (31.12.2014 seisuga oli sama suure Euribori muutuse mõju intressimääradele 0,5%). Sellised laenud moodustavad laenukohustustest (Lisa 10) seisuga 31.12.2015 100% (31.12.2014 100%).

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on ettevõtte suutmatus täita oma kohustusi tulenevalt turuolukorrast või ebaõigetest otsustest bilansi struktuuri juhtimisel. Likviidsuse juhtimise põhieesmärk on kindlustada ettevõtte suutlikkus täita kõik oma lepingutest ja tegevusest tulenevad kohustused õigeaegselt. Likviidsusrisi realiseerumisel võib tekkida olukord, kus finantsvarad tuleks realiseerida turuhinnast tunduvalt madalama hinnaga.

Likviidsust juhitakse nii igapäevaselt kui ka arvestades pikema perioodi vajadusi. Säilitamiseks adekvaatset likviidsuse taset ja müügikäibe kasvust tingitud käibevahendite seotust reguleeritakse ettevõtte maksevõimet kasutades laofinantseerimist ja nõuete faktooringut. Ettevõtte rahalisi vahendeid hoitakse erinevatel pangakontodel. Finantskohustuste tähtajaline analüüs on esitatud lisas 10.

Toorainerisk

Ettevõtte tooted on väga toorainemahukad, mistõttu on ettevõtte jaoks väga olulised riskid seotud tooraine kättesaadavuse, tarnetähtaegade ja hinna kõikumistega.

AS-is Favor on eraldi hankeüksus, kes tegeleb igapäevaselt varude saldode ja vajaduse analüüsimise, planeerimisega ja juhtimise ning sisseostuga. Oluliste materjalide tarvis on mitu erinevat tarnekanalit, mis võimaldavad maandada üksiku tarnekanaliga seotud riskid. Sõltuvalt konkreetsest materjali tüübist varieeruvad ka materjalide tarneajad kuni 4. kuuni. Seetõttu monitooritakse materjali vajadust tulevikus regulaarselt ja hoitakse teadlikult varudel teatavat turvavaru vältimaks tarneauke.

Kapitali juhtimine

Ettevõtte kapitali juhtimise eesmärgiks on tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ning kasumlikkus ja tagada kapitali vastavus kehtestatud nõuetele. Ettevõtte jälgib kapitali struktuuri ning muudab seda vastavalt majandustingimuste muutumisele. Ettevõtte haldab kapitalina omakapitali.

Vastavalt seadusele peab omakapital olema vähemalt pool aktsiakapitalist. 31.12.2015 ja 31.12.2014 seisuga vastas ettevõtte omakapital sellele nõudele.

Vastavalt laenulepingute tingimustele ei tohi laenusaaaja ilma panga eelneva kirjaliku kooskõlastusest maksta omanikele dividende üle lepingutes fikseeritud määra, ega ühelgi muul viisil vähendada oma omakapitali.

Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara

AS-is Favor on vastutaval hoiul seisuga 31.12.2015 klientide materjali koguses 156 160 kg hinnangulises väärtuses 90 729 eurot (seisuga 31.12.2014 oli 269 078 kg hinnangulises väärtuses 232 752 eurot).

Lisa 27 Eraldised

Tuginedes ajaloolisele kogemusele ei ole AS Favor enda toodetavatele toodetele garantiikulude eraldist moodustanud. Ettevõttel ei ole garantiijuhtumeid esinenud. AS Favor toodete garantii on kaks aastat.

Juhatus kinnitus 2015.a raamatupidamise aastaruande

Juhatus kinnitab lehekülgedel 10 kuni 35 esitatud AS Favor 2015.a raamatupidamise aastaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- Raamatupidamise aastaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste aruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- Raamatupidamise aastaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- AS Favor on jätkuvalt tegutsev äriühing.

Mart Proos
Juhatusesimees

Vaido Lainelo
Juhatuseliige

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Majandusaasta kasumijaotamise ettepanek

AS Favor juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2015. aasta puhaskasum summas 813 111 eurot alljärgnevalt:

1. netodividendid summas 160 933 eurot (0,55 eurot aktsia kohta);
2. eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvele 652 178 eurot.

Mart Proos
Juhatuse esimees

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.05.2016

Aktsiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MART PROOS	Juhatuse liige	10.05.2016
VAIDO LAINELO	Juhatuse liige	10.05.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts FAVOR aktsionäridele

Oleme auditeerinud Aktsiaselts FAVOR raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31.12.2015, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 10 kuni 36, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Aktsiaselts FAVOR finantsseisundit seisuga 31.12.2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

/digitaalselt allkirjastatud/

Artur Suits

Vandeaudiitori number 478

Grant Thornton Baltic OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 3

Ahtri 6a, Tallinn

10.05.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ARTUR SUITS	Vandeaudiitor	10.05.2016

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mehaaniline metallitöötlus	25621	15756019	58.80%	Jah
Metalli se pistamine, pressimine, stantsimine ja rullvaltsimine; pulbermetallurgia	25501	4962159	18.52%	Ei
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	4299150	16.04%	Ei
Metallitöötlus ja metallpindade katmine	25611	928993	3.47%	Ei
Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine	46191	851582	3.18%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6349200
Faks	+372 6349201
E-posti aadress	info@favor.ee
Veebilehe aadress	www.favor.ee